Kádrová a organizační správa MV

Z p r á v a

o průběhu událostí spojených s obsazením ČSSR vojsky Varšavské dohody

---

V noci ze dne 20. na 21. 8. 1968 nebyl nikdo z pracovníků kádrové a organizační správy MV, kromě zástupce náčelníka KOS MV pplk. VOLDŘICHA a náč. II. odboru KOS MV pplk. KVASNIČKY, vyrozumíván, aby se dostavili na pracoviště. Prvními pracovníky, kteří se po vzájemné telefonické dohodě dne 21. 8. 1968 domluvili, byl náč. I. odboru pplk. ŠIŠKA a mjr. BERAN. Obdobně tomu bylo u III. odboru mezi pplk. KOBESEM a mjr. ŠTENCLEM, jehož vyrozuměl pplk. JUŘENA z II. odboru. Všichni jmenovaní se postupně dostavili na KOS MV. Do budovy byli vpuštěni po předchozí kontrole pracovníků ostrahy, z nichž někteří byli v civilním obleku, a to se souhlasem náčelníka kádr. a org. správy MV pplk. MILATY. Po příchodu do jeho kanceláře, kde byl kromě něj přítomen býv. náměstek ministra vnitra plk. KLÍMA, býv. náč. VI. správy MV plk. BOKR, zást. náč. KOS MV pplk. VOLDŘICH a zást. náč. ŠTCO státu plk. ŽÁK, který ale po krátké době odešel a později i býv. náč. IM plk. KRÁL, obdrželi postupně pokyn odejít do svých kanceláří. Přitom nebyla organizována žádná činnost podle plánů vyrozumívání a jednotliví náčelníci a pracovníci, pokud se na součást dostavili z vlastní iniciativy, buďto nebyli do budovy vpuštěni nebo nesměli žádnou činnost organizovat.

Školská zařízení MV (střední odborné školy, školní jednotka posluchačů kriminalistického směru právnického studia a jazyková škola jsou v době prázdnin (od 31.7. do 31.8.) mimo provoz. Posluchači jsou pouze v nástupních školách pro příslušníky VB a sice v Ostrově nad Ohří, v Praze 10 (kasárna Jana Roháče z Dubé), Vsetíně, Bratislavě a Spišském Podhradí. Nástupní školy VB

a pracovníci II. odboru (školského) KOS MV, který je řídícím orgánem, plnili do 20.8.1968 své normální pracovní povinnosti.

Dne 21.8.1968 v 01,25 hod. byl telefonicky požádán do svého bytu náčelníkem KOS MV pplk. MILATOU náčelník II. odboru pplk. KVASNIČKA, aby zajistil přesun co největšího počtu posluchačů škol MV do Prahy. Důvod a účel tohoto přesunu nebyl mu sdělen.

Vzhledem k tomu, že náčelník KOS MV pplk. MILATA neměl přehled o počtech posluchačů v jednotlivých školách, dopravních prostředcích, spojení apod., dal pplk. KVASNIČKOVI rozkaz, aby se co nejrychleji dostavil na své pracoviště a hlásil se u něho. Pplk. KVASNIČKA se dostavil do kanceláře náčelníka KOS MV v budově na MV Praha-Letná asi ve 02,10 hod. Při vstupu do budovy ministerstva byla organizována mimořádná opatření a sice skupina soudruha REZKA telefonicky prověřovala (individuálně v každém jednotlivém případě) u náčelníka KOS MV zda může být vstup do budovy povolen. Totéž bylo i v jeho případě.

Náčelník KOS MV znovu požadoval, aby posluchači škol byli přesunuti do Prahy, vzhledem k tomu, že bude třeba udělat mimořádná opatření. Na dotaz proč a jaký je účel, vysvětlil zástupce náčelníka KOS MV, že na žádost Předsednictva ÚV KSČ vstoupila vojska 5ti států Varšavské smlouvy do naší republiky, kterou obsazují. V té době již v plném rozsahu existoval letecký most na Ruzyň.

Pplk. KVASNIČKA po příchodu do své kanceláře v 5. patře však uslyšel znovu výzvu z rozhlasu, která byla diametrálně rozdílná oproti sdělení s. VOLDŘICHA. Znovu se tedy vrátil do kanceláře pplk. MILATY a upozorňoval, že jejich informace byla nesprávná a zapojil rozhlas, který znovu opakoval celé "Prohlášení." Všichni přítomní byli tímto sdělením zmateni a prohlašovali, že toto hlášení je pravděpodobně podvržené, protože první hlášení prý bylo, že cizí vojska vstupují na žádost Předsednictva ÚV KSČ. Bývalý náměstek ministra vnitra Jroslav KLÍMA zmateně vysvětloval, že toto se nemělo stát, že je to velká chyba, nedomyšlenost a pod. Z jeho osobního projevu nelze vyrozumět

o co přesně jde.

Pplk. KVASNIČKA za těchto podmínek odmítl přesun škol organizovat, jmenovitě z Ostrova nad Ohří, což bylo nejblíže, protože by nezbytně došlo ke střetnutí s postupujícími jednotkami a ke zbytečným ztrátám. Pplk. MILATA toto okamžitě telefonicky hlásil (nelze zjistit přesně komu) a bylo rozhodnuto dát školy alespoň do pohotovosti, což se nepodařilo, protože ústředna zásadně nespojovala meziměstské hovory.

Volný přístup pro pracovníky KOS MV byl až před zahájením pracovní doby, ale krátce na to byly všechny vchody obsazeny sovětskou jednotkou. Pracovníci se snažili plnit úkoly podle podmínek jednotlivých pracovišť až do vyklizení budovy, asi v 19,45 hod. Spojení na mimopražské školy prakticky neexistovalo.

- // -

Ve dnech 22. - 27.8.1968 bylo pracovníkům KOS MV znemožněno plnit služební povinnosti v budově MV na Letné a bylo proto společně náč. jednotlivých odborů a za pomoci funkcionářů stranických organizací, organizováno náhradní pracoviště v SOŠ MV v Praze 2, Hybernská 7. V těchto dnech se podařilo postupně shromáždit většinu pracovníků součásti, navázat spojení se samostatných odděl. tělovýchovy a sportu ve Stromovce, spojení s jednotlivými školami a zahájit i ve ztížených podmínkách přípravu nového školního roku. Rovněž byla prověřena situace na školách a zjištěno, že část posluchačů nástupních škol byla zařazena na posílení výkonu pořádkové služby a to ze školy Ostrov nad Ohří pro Plzeň a Příbram, ze školy Praha 10 pro MS VB Praha a ze školy Vsetín pro S VB Ostrava. Spojení se nepodařilo navázat s náčelníkem školy v Bratislavě a ve Spišském Podhradí. Podle našich ifnormací nebyl dosud žádný školský objekt MV obsazen jednotkami států Varšavské dohody a nedošlo k žádným materiálním škodám. Situace ve školách MV v Bratislavě a ve Spišském Podhradí nemohla být zatím prověřena.

Samostatné oddělení tělovýchovy a sportu KOS MV pracovalo ve dnech 22. až 27.8.1968 ve svém pracovišti v objektu MV ve Stromovce, který nebyl obsazen. Po celou dobu mělo trvalé spojení s náhradním pracovištěm KOS MV v Hybernské.

Kádrová a organizační správa MV jako celek udržovala spojení především s HV KSČ, HS VB a později navázala spojení s náměstkem ministra vnitra pplk. JUDr. MAJEREM. V průběhu tohoto období byla kromě výše uvedené činnosti náčelníky odborů ve spolupráci se stranickými organizacemi organizována shromáždění pracovníků KOS MV, na kterých byly projednávány informace z jednání HV KSČ a podávány zprávy o situaci v zemi. Současně byla pracovníky KOS MV zesílena ostraha objektu MV v Hybernské, vysílány hlídky do nejbližšího okolí apod. Dne 26.8.1968 bylo na aktivu pracovníků KOS MV jednomyslně schváleno prohlášení, ve kterém se všichni přítomní postavili za ústavní orgány našeho státu a ministra vnitra soudruha PAVLA a odmítli plnit rozkazy náčelníka KOS MV pplk. MILATY. Z iniciativy stranických organizací KOS MV byla ve spolupráci s vedením SOŠ MV Praha zorganizována pracovní brigáda do JZD Záryby. Rovněž jsme nabídli pro případ potřeby pomoc 4 MS VB Praha.

Dne 27.8.1968 zahájila KOS MV po uvolnění budovy MV na Letné svoji normální činnost a navázala podle pokynů náměstka ministra vnitra pplk. JUDr. MAJERA na plnění úkolů, přerušených obsazením pracoviště. Dnešního dne je situace na součásti již téměř normální. Přítomni jsou všichni pracovníci správy, s výjimkou těch, kteří jsou na dovolené nebo ve stavu nemocných. Určitá nervosita je mezi pracovníky správy ve vztahu k pplk. MILATOVI, neboť není vyjasněna jeho úloha a činnost v kritické noci z 20. na 21.8.1968 v budově MV na Letné. Cítí se zejména dotčeni způsobem jakým bylo pplk. MILATOU provedeno omezení jejich vstupu na pracoviště. (Ti pracovníci, kteří byli do budovy vpuštěni a nebyli oficiálně povoláni, se cítí dotčeni tím, že byli údajně zaznamenáni do nějakého seznamu a mají obavu, aby nebyli spojováni "s organizátory" a podezřívání těmi, kteří na pracoviště vpuštěni nebyli, z něčeho nečestného.

Pracovníci KOS MV a škol MV i posluchači nástupních škol se ihned od 21.8.1968 jednoznačně a nekompromisně postavili za ústavní orgány ČSSR, presidenta republiky, vládu, národní shromáždění a ministra vnitra soudruha PAVLA.

Původní předpoklad, aby zahájení školního roku bylo asi o 2 týdny odloženo, byl na žádost náměstka ministra vnitra plk. JUDr. MAJERA změněn tak, aby školy co nejdříve zahájily činnost a tvořily v této mimořádné době zálohu vedení ministerstva vnitra. Z těchto důvodů bude školní rok zahájen již 2. září 1968 a tím se vytvoří možnost nasadit podle potřeby v různých místech republiky (podle dislokace škol) zálohy do bezpečnostních akcí na úseku veřejného pořádku. Zejména pro hlavní město republiky bude možno vytvořit zálohu v počtu 500 - 600 příslušníků.

K úspěšnému splnění tohoto náročného úkolu se vytváří v současné době personální i materiální předpoklady.

V Praze dne 28. srpna 1968

Náčelník kádr. a org. správy MV
vedením pověřen:

(pplk. Josef K O B E S)